

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Javaslat tanácsi rendeletre a hozzáadottérték-adó területén történő közigazgatási együttműködésről és csalás elleni küzdelemről

COM(2009) 427 végleges – 2009/0118 (CNS)

(2010/C 347/11)

Előadó: **Umberto BURANI**

2009. szeptember 23-án a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 93. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

Javaslat tanácsi rendeletre a hozzáadottérték-adó területén történő közigazgatási együttműködésről és csalás elleni küzdelemről (átdolgozás)

COM(2009) 427 végleges – 2009/0118 (CNS).

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Gazdasági és monetáris unió, gazdasági és társadalmi kohézió” szekció 2010. február 2-án elfogadta véleményét.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2010. február 17–18-án tartott 460. plenáris ülésén (a 2010. február 17-i ülésnapon) 203 szavazattal 1 ellenében, 5 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1 A Tanács 1798/2003/EK rendelete, amely az adminisztratív együttműködésről szól a héa területén, 2004 januárja óta van érvényben. Az Európai Bizottságnak háromévente jelentést kell benyújtania ennek működéséről. A vállalt kötelezettségekkel párhuzamosan és a 2009 augusztusában kiadott jelentéssel összefüggésben **új szabályzattervezetet** (átdolgozás) adott ki. Ezzel a javaslattal az Európai Bizottság az előző évek működési tapasztalatai alapján különböző változtatásokat végez a szabályzat érvényben lévő jogi keretén. **Legfőbb kinyilvánított célja**, hogy a tagállamoknak jobb adminisztratív együttműködés által hatékonyabb **eszközt biztosítson az adócsalás elleni küzdelemhez**.

1.2 Az Európai Bizottság jelentése hasznos kulcsot jelent a javaslat olvasatához: **a rendelet alkalmazása több okból nem kielégítő**. Összefoglalva „a tagállamok között a héa terén zajló **közigazgatási együttműködés még mindig nem elég intenzív a Közösségen belüli héaelkerülés és csalás leküzdésére**”. Így fogalmaz az Európai Számvevőszék, és ezt veszi át szóról szóra az Európai Bizottság jelentése.

1.3 Az EGSZB megállapítja, hogy a **változásoknak való ellenállás** káros hatással van a tagállamok és az Unió pénzügyeire. Igaz, hogy ennek gyakorlati okai is vannak, de a valódi mégis az, hogy a **külön érdekek védelmére való be nem vallott törekvés** erősebb a közérdeknél.

1.4 Gyakorlati szinten a határokon átnyúló tevékenységek „megfelelő lebonyolítását” elősegítő módokat különböző szempontból lehet szemlélni: egyrésztől létezik a szoros értelemben vett **adminisztratív együttműködés előnyben részesítésére irányuló szándék**, másrésztől azonban az **adócsalás elleni harcot tekintik általában elsőrendűnek**. Az Európai Bizottság a két szemponttal kapcsolatban két konzultatív szervezettel rendelkezik, ezek az ATFS ⁽¹⁾ csoport és a SCAC ⁽²⁾ bizottság (lásd a 2.3. fejezetet). Fúziójuk, illetve egy közös és összehangolt struktúra megteremtése hozzájárulhat a két terület között látenszen meglévő konfliktus enyhítéséhez.

1.5 A fő probléma azonban a **politikai szinten jelenlévő ellenállás**, amely konkrétan abban jelent meg, hogy nem ismerték el a Számvevőszék kompetenciáját a rendelet megfelelő végrehajtását illetően. Az egyik tagállam az Európai Bírósághoz fordult ez ügyben.

1.6 Az új javaslat számos újítást vezet be, túl sokat ahhoz, hogy egy összefoglaló szövegben ki lehessen térni ezekre. Ezen a helyen csak a legfontosabbakat említjük Ezek között **a tagállamok arra vonatkozó kötelezettségét, hogy alkalmazzák a szabályzatot annak minden elemével és meghatározott határidejével együtt**. Amennyiben a szöveget elfogadják, az megadja az Európai Bizottságnak azt a hatalmat – amelynél semmire sincs nagyobb szükség –, hogy szankciókat írjon elő.

⁽¹⁾ Anti Tax Fraud Strategy Expert Group.

⁽²⁾ Standing Committee on Administrative Cooperation.

1.7 Az a tény, hogy minden tagállamban egyetlen központi összekötő iroda kerül kialakításra, valószínűleg egyszerűsíti és racionalizálja majd az együttműködés rendszerét. Jövőhagyták a másik tagállam területén tartózkodó adóalanyról való **információs szolgáltatás kötelezettségét**, valamint néhány korlátozott számú esetben a más adminisztráció számlájára végzett **nyomozás elutasításának lehetőségét**. Ezek az intézkedések különösen fontosak a **távértékesítések** tekintetében. Az EGSZB egyébiránt úgy véli, hogy hatékonyságuk függ az informatikai rendszerek általános elfogadásától is. Emiatt elővigyázatosabb lenne, ha csak 2015-től, az átmeneti időszak végétől tennék kötelezővé ezeket.

1.8 Több cikk tartalmaz különböző **automatikus eljárásokat**: a tagállamok automatikusan és saját kezdeményezésükre adnak hasznos információkat más adminisztrációknak, a kapott információkra visszajelzést kell adni, automatikusan hozzá lehet férni az adatbázisokhoz. Ezek a különböző intézkedések **közös eljárások** meglétét feltételezik, amelyekről az Európai Bizottságnak haladéktalanul gondoskodnia kell.

1.9 Némi meglepetést okoz egy olyan szabály, mely szerint **más tagállamok érdekelt tisztviselői részt vehetnek a felmérésekben**, akár a fogadó állam hivatalain kívül is. Az EGSZB nem tartja szerencsésnek ezt a normát, a titkos és kényes adatok védelmének egyértelmű szükségessége miatt.

1.10 A **hozzáadottérték-adó területén való csalás elleni küzdelemmel kapcsolatos közös struktúra** (Eurofisc) létrehozása valószínűleg a legjelentősebb innováció: gyors és többoldalú információcserét kellene lehetővé tennie. Az EGSZB feltétlen támogatásáról biztosítja a kezdeményezést, ugyanakkor felhívja a figyelmet egy olyan szempontra, amely mellett már régóta síkra száll: annak szükségességére, hogy hálózat és **együttműködés jöjjön létre más olyan szervekkel, amelyek a szervezett bűnözés és a pénzhamisítás elleni küzdelemmel foglalkoznak**.

2. Bevezetés

2.1 A Tanács 1798/2003/EK rendelete, amely az adminisztratív együttműködésről szól a héa területén, 2004. január 1-jén lépett hatályba. A rendeletet kedvezően fogadta azoknak a tagállamoknak a többsége, amelyek egyetértettek az Európai Bizottsággal abban, hogy **javítani kell a jogi keretet az adminisztratív együttműködés terén, és eszközt kell kialakítani az adócsalás elleni harchoz** ⁽³⁾. A 45. cikk értelmében az Európai Bizottságnak minden harmadik évben jelentést kellene bemutatnia az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a rendelet alkalmazásáról. Ezen kötelezettség teljesítése keretében legutóbb **2009. augusztus 18-án készült jelentés** ⁽⁴⁾.

⁽³⁾ A rendelet a következő vélemény tárgya volt: (GU C 267 2005.10.27., 45. o.).

⁽⁴⁾ COM(2009) 428 végleges – A jelentést kifejezetten az EGSZB jelen dokumentuma tárgyalja, mindazonáltal a benne szereplő, Az Európai Bizottság által megadott adatok és vélemények értékes adalékok jelentenek az új szabályzatban javasolt intézkedések jelentőségének felméréséhez.

2.2 Ezzel egyidejűleg már kialakulóban volt az adócsalás problémái iránti nagyobb érzékenység. A héa területén az Európai Bizottság 2006. május 31-én kiadott „**Adócsalás elleni küzdelem fokozására irányuló koordinált stratégia kialakításának szükségességéről**” című közleménye megerősítette az összehangolt fellépési stratégia kifejlesztésének szükségességét, főként az ún. körhinta-csalások ellen ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾ ⁽⁷⁾. Egy ezt követő közlemény ⁽⁸⁾ rövid távú cselekvési programot tartalmazott.

2.3 Az Európai Bizottság már előterjesztett egy javaslatot egy olyan rendeletről, amelynek az előző átdolgozása a célja ⁽⁹⁾. Ez az Európai Bizottság részben önálló, részben külső hatásra (tagállamok jelentései a 2004-es szabályozással kapcsolatban, a tagállamok válaszai bizonyos kérdőívekre, a Számvevőszék 8/2007. sz. külön jelentése, az EP 2008. szeptember 2-i állásfoglalása (2008/2033 (INI)) történt megfontolásainak a terméke. Ehhez még hozzáadódik az adócsalás elleni küzdelemmel foglalkozó szakértői csoport (ATFS), valamint a közigazgatási együttműködés állandó bizottsága (SCAC) hozzájárulása.

3. Általános észrevételek

3.1 A fentebb már említett, COM(2009) 428 végleges jelzésű jelentés értékes kulcsot ad az új szabályozás értelmezéséhez: ebben az Európai Bizottság **elégedetlenségének** ad hangot a jelenleg érvényben lévő rendelet alkalmazásával kapcsolatban. Ez az Európai Számvevőszék Európai Bizottság által idézett állításával fejezhető ki: „az új szabályok ellenére a tagállamok között a héa terén zajló közigazgatási együttműködés még mindig nem elég intenzív a Közösségen belüli héa-elkerülés és csalás leküzdésére”. Az Európai Bizottság minden tőle telhetőt megtett, hogy javítson a normákon és könnyebbé tegye alkalmazásukat, de a sikertelenségek **valódi oka bizonyos, esetleg számos nemzeti adminisztráció változásokkal szembeni ellenállásának** köszönhető. A szervezési és technikai jellegű objektív nehézségek mellett kár tagadni, hogy a teljes együttműködési szándék még jelenleg is akadályokba ütközik a valódi vagy vélt egyéni érdekek védelme miatt. Az európai tervnek az adók területén a többi területnél is nagyobb erőfeszítést kell tennie ahhoz, hogy érvényesüljön.

⁽⁵⁾ COM(2006) 254 végleges.

⁽⁶⁾ Néhány esetben Közösségen belüli, ún. „eltűnő kereskedő” útján elkövetett csalásról van szó, COM(2009) 511 végleges, 3. o.

⁽⁷⁾ Az EGSZB az említett közleménnyel is foglalkozott következő véleményében: „A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak: az adócsalás elleni küzdelem fokozására irányuló koordinált stratégia kialakításának szükségességéről” (HLC 161, 2007.7.13., 8. o.).

⁽⁸⁾ COM(2008) 807 végleges.

⁽⁹⁾ COM(2009) 427 végleges.

3.2 A határokon átnyúló tevékenységek korrekt lebonyolításához alapvetően fontos a jó **adminisztratív együttműködés**, amely mindenképpen a nemzeti közigazgatások és a polgárok érdekében áll. A „korrekt lebonyolítás” fogalmához az is hozzátartozik, hogy a tevékenységek az adóügyi normák betartása mellett folyjanak. A két koncepció összeolvad: **az adminisztratív együttműködés és az adócsalás elleni küzdelem szétválaszthatatlan egységet alkot**. Az Európai Bizottság a gyakorlatba ülteti át mindezt azért, hogy **közös struktúrát** javasol (Eurofisc).

3.3 Az Európai Bizottság két konzultatív szervvel rendelkezik, amelyek a lehető legmagasabb szinten biztosítják a szakértők bevonását: ezek az ATFS és a SCAC csoport (lásd a 2.3. pontot). Az **egyetlen szervezetbe** történő összevonás (vagy az egy döntéshozatali struktúrától függő két koordinációs csoport létrehozása) valószínűleg hozzájárulna a **két terület – az adminisztráció és az adók – közötti érdekkonfliktus** alapvető csökkentéséhez. Az adócsalások elleni szabályok nem egyeztetettek mindig össze az adminisztratív eljárások meggyorsításával és viszont; a változásokkal szembeni ellenállás, legalábbis részben, az **ugyanazon problémához kapcsolódó különböző követelmények** miatt jön létre.

3.4 Mégis úgy tűnik, hogy a **legjelentősebb problémák politikai jellegűek**: az említett jelentés 2.1. pontja arra mutat rá, hogy a kérdőívre (lásd a 2.3. pontot) adott válaszokat követően az Európai Bizottság felajánlotta a tagállamoknak annak lehetőségét, hogy „nyilvánítsanak véleményt az igazgatási együttműködés működésével kapcsolatban”. Elgondolkodtató, hogy **„csupán két tagállam mutatott érdeklődést az Európai Bizottsággal folytatandó nyílt vita iránt”**. Másik jelzésértékű esemény: egyik tagállam egyszerűen megkérdőjelezte a Számvevőszék arra vonatkozó hatáskörét, hogy a rendelet végrehajtásával kapcsolatban auditot végezzen az igazgatási együttműködés tárgykörében. Az esetet jelenleg a Bíróság vizsgálja. Ezek a tények magukért beszélnek, és a jövőre nézve nem adnak sok okot az optimizmusrá.

3.5 Egy másik politikai jellegű szempont az **adóügyi hatóságok**, illetve a szervezett bűnözéshez és a terrorizmushoz kapcsolódó tevékenységekből eredő **pénzmosás elleni küzdelemért felelős hatóságok közötti igazgatási együttműködésre** vonatkozik: itt olyan követelményről van szó, amelyet az EGSZB régóta hangsúlyoz, és amely egyelőre nem képezi konszenzus tárgyát⁽¹⁰⁾.

4. Részletes megjegyzések

4.1 Az új rendelettel bevezetett legjelentősebb változtatások a tagállamok megnövekedett felelősségvállalását érintik az együttműködés, a szolgáltatandó és az összegyűjtendő információk

pontosabb meghatározása, az információkhoz való hozzáférés jogainak pontosítása terén. A rendelet az információk minőségét biztosító szabályozási keret elveit is lefekteti, valamint pontosítja a tagállamok felelősségvállalását a megfelelő információk kellő időben történő szolgáltatására; végezetül létrehozta egy igazgatási együttműködési struktúra jogalapját, melynek legfontosabb célkitűzése a csalás elleni küzdelem (Eurofisc).

4.1.1 Az EGSZB **megelégedettségét és támogatását** fejezi ki az Európai Bizottság felé: az új rendelet ugyanis **határozott előrelépést** jelent a kérdés szabályozásában. A rendelkezések megvalósítása lehetővé fogja tenni – amennyiben a tagállamok azt akarják – az államháztartás jobb szervezését mind az eljárások egyszerűsítése, mind pedig a csalás elleni küzdelem szempontjából.

4.2 Az EGSZB az alábbiakban néhány **megjegyzést fűz** az új rendelet által bevezetett **fontosabb innovatív javaslatokhoz**: e megjegyzéseket egyrészt az együttműködés szándéka vezérli, másrészt azok a jó igazgatási együttműködés megvalósítása előtt álló problémák objektív értékelésének gyümölcsei is.

4.3 Az **első cikk** kifejezetten előírja az **1. pontban**, hogy a rendelet átdolgozásának egyik fő célja a „héacsalás elleni küzdelem”, és a **2. pontban** meghatározza azokat a **feltételeket**, amelyek szerint a tagállamoknak el kell járniuk annak érdekében, hogy eleget tegyenek abbéli kötelezettségüknek, hogy biztosítsák: „a héabevételek a tagállamok összességében védelemben részesüljenek”. A jelenleg hatályos rendelet szövege enyhébben és kevésbé pontosan fogalmaz: csupán arra szorítkozik, hogy „megállapítja az egyes információk cseréjéhez szükséges szabályokat és eljárásokat”.

4.3.1 Ez az újítás távolról sem elhanyagolható: a cselekvés kötelezettsége az együttműködés érdekében azt jelenti, hogy a tagállamoknak **minden elemét tekintve és meghatározott határidőkön belül alkalmazni a rendeletet**. Az EGSZB csak egyet tud érteni ezzel, ugyanakkor felteszi a kérdést, vajon a tagállamok valóban hozzá tudnak-e vagy akarnak-e igazodni az új szabályozáshoz, tekintettel arra, hogy már a hatályban lévő is késedelmeiktől és kivételektől szenved. Emellett a szabályok kényesítő jellege magában foglalja, hogy az **Európai Bizottság** szankciókat szabhat ki, a **Számvevőszék** pedig auditálást végezhet az említett rendelkezések megfelelő végrehajtásáról: ez olyan pont, amellyel kapcsolatban nem mindenki van egy véleményen. A 2.1. pontban említett jelentésben az Európai Bizottság Németország esetére hivatkozik, amely vitatott egy **jogsértési eljárást**, valamint a Számvevőszék auditálás elvégzésére vonatkozó illetékségét. Az a **döntés, amelyet a Bíróság** a hozzá benyújtott kérelemmel kapcsolatban **meg fog hozni, meghatározó súllyal** bír majd a héával kapcsolatos igazgatási együttműködés jövőjére.

⁽¹⁰⁾ Lásd az EGSZB véleményét a következő tárgyban: A jó kormányzás előmozdítása az adóügyek terén.

4.3.2 A cikk új megfogalmazása tehát megmutatja, hogy az **európai politikában jelen lévő különböző tendenciák** az adóügy terén is megnyilvánulnak: a szerződések eltérő szemléletű értelmezése sokszor ahhoz vezet, hogy az Európai Bizottság hatásköreit és jogköreit védelmezi, a tagállamok pedig nemzeti előjogaikhoz ragaszkodnak. Az EGSZB nem gondolja, hogy állást kellene foglalnia ezzel kapcsolatban, csupán azt szeretné, ha az új Szerződés jóváhagyásából egy új Európa születne, melyet a tagállamok meggyőződéses csatlakozása jellemez az Európát megalapozó elvekhez.

4.4 A **4. cikk** kötelez minden tagállamot, hogy jelöljön ki **egyetlen központi összekötő hivatal**, amelyre a többi tagállammal fenntartott kapcsolat tekintetében felelősséget ruháznak; az EGSZB örömmel fogadja ezt a határozatot, azonban emlékeztet arra, hogy **egy központi hivatal jó működése a kapcsolódó nemzeti struktúrák hatékonyságától függ**; ez a feltétel azonban egyelőre nem látszik mindenhol megvalósulni.

4.5 A **7. cikk** (volt 5. cikk) megerősíti a **tagállami információátadás kötelezettségét** az adott tagállamban letelepedett adóalanyokra vonatkozóan, ha azt egy másik tagállam kéri. Egyes meghatározott esetekben ⁽¹¹⁾ a megkeresett hatóság **megtagadhatja a vizsgálatot**, amennyiben a megkereső hatóság részére két éven belül már szolgáltatott információkat; mégis köteles tájékoztatást adni az érintett adóalany által az elmúlt két évben végrehajtott értékesítésekről.

4.5.1 Az új rendelkezések kiemelt jelentőséggel bírnak a **távértékesítés** esetében, és megfelelő igazgatási együttműködési politikán alapulnak; sajnos azonban – még jelenlegi formájukban is – csak részben alkalmazzák azokat, főként az informatikai struktúra még mindig hiányos volta miatt. Az EGSZB ezért kívánatosnak tartaná e szabályoknak a más rendelkezések számára előírt **átmeneti időszakra** történő kiterjesztését, oly módon, hogy azok csupán **2015-től lennének kötelező erejűek**, amikor hatályba lép a Tanács 143/2008/EK rendelete ⁽¹²⁾.

4.6 A **15. cikk** pontosítja az információk „automatikus cseréjének” jelentését, mely már szerepel a jelenlegi rendeletben: minden

⁽¹¹⁾ Azon esetek, amelyek kapcsán lehetségessé válhat a megtagadás, a rendelet új mellékletében kerülnek felsorolásra, és egy sor szolgáltatásra vonatkoznak, köztük a következőkre: távértékesítés, ingatlanokkal és ingóságokkal kapcsolatos szolgáltatások, fuvarozáshoz kapcsolódó járulékos tevékenységek, illetve távközlési szolgáltatások és másorszolgáltatás.

⁽¹²⁾ A Tanács 143/2008/EK rendelete (2008. február 12.) az 1798/2003/EK rendeletnek a közigazgatási együttműködés bevezetése, valamint a szolgáltatásnyújtás teljesítési helyére, a különös szabályozásra és a hozzáadottértékadó-visszatérítésre vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információcsere tekintetében történő módosításáról (HL L 44., 2008.2.20., 1. o.) 1).

tagállamnak automatikusan és **önként át kell adnia** azokat az információkat, amelyek egy másik tagállam számára hasznosak lehetnek saját adóbevételeinek megvédése érdekében. A pontosítás jelentősége sokatmondó: amennyiben rendszeresen alkalmazzák, a más hatóságokat érdeklő információk önkéntes átadása lesz a bizonyítéka annak, hogy az igazgatási együttműködés koncepciója teljes mértékben megvalósul.

4.7 A **17. cikket** ideálisan a 15. cikkel kellene összekapcsolni, amennyiben kimondja, hogy az információt kapó hatóságoknak **visszajelzést** kell adniuk az azt szolgáltató hatóságok felé: az együttműködés ugyanis nem korlátozódik csupán az információk átadására, hanem kiterjed az abból fakadó **cselekvések eredményeinek** közlésére is a megkeresett hatóság felé.

4.8 A **18. cikk** (volt 22. cikk) pontosítja azokat az információkat, amelyeket minden tagállamnak be kell vezetnie saját adatbankjába. Az EGSZB úgy véli, hogy ezeknek a rendelkezéseknek **kettős jótékony hatása** lesz: egyfelől hozzájárulnak a VIES ⁽¹³⁾ adatcsererendszer jó működésének javításához, másfelől felhívják a tagállamok figyelmét a 2006/112/EK irányelv alkalmazására a héa-azonosítószám besorolása, megváltoztatása és megszüntetése tekintetében; a vonatkozó rendelkezések megfelelő alkalmazásának jelentőségét mutatja, hogy a családok nagy része pontosan a héa-azonosítószámokkal kapcsolatos. Nem elhanyagolható előny származik majd ebből a felhasználók számára is, elsősorban az egymást követő **23. és 24. cikkben** bevezetett újításoknak köszönhetően, melyek **minimumkövetelményeket** állítanak fel az **adatbázisrendszerrel** kapcsolatosan.

4.9 Némi kételyt ébreszt a **22. cikk**, mely kimondja, hogy minden tagállam bármely más tagállam hatóságainak **automatikus hozzáférést ad saját adatbázisához**; az EGSZB úgy ítéli meg, hogy jóllehet ez a **megkeresett hatósággal történő előzetes megegyezéshez** kötött ⁽¹⁴⁾, a közvetlen hozzáférés problémákat okoz a nyelvi megértés, illetve az információk megfelelő értelmezése és használata szempontjából. Maga az Európai Bizottság is ismeri a problémát: a (23) preambulumbekzdés kimondja, hogy „indokolt **közös eljárásokat** bevezetni a szóban forgó **információk összevethetőségének** ... biztosítására”, és ugyanez a gondolat – egy másik összefüggésben – ismétlődik a (27) preambulumbekzdésben. Az EGSZB úgy véli, hogy az automatikus hozzáférésre vonatkozó szabályozást egy **későbbi időpontra kellene halasztani**, amikor a közös igazgatási és elektronikus eljárásokat már valamennyi tagállam elfogadta.

⁽¹³⁾ VIES: VAT Exchange Information System (héa-adatcsererendszer).

⁽¹⁴⁾ A 7. cikk kimondja, hogy „a megkereső hatóság **kérelmére** a megkeresett hatóság **értesíti** a címzettet ...”.

4.10 A **29. cikk**, mely az **érintett tagállamok tisztviselőinek a közigazgatási vizsgálatokban való részvételére vonatkozó, az (1) bekezdésben** kimondja, hogy ezek a tisztviselők nem csupán a hivatalokban lehetnek jelen, hanem **„bármilyen más helyen” is** (gyakorlatilag a vizsgálat tárgyát képező adóalanyok irodáiban is). Ugyanakkor a **(2) bekezdés** egyfelől **törli** azt a normát, mely szerint a megkeresett tagállam **meghatározhatja** a megkereső tagállam tisztviselőinek **a vizsgálatokban való részvételével kapcsolatos módozatokat**, másfelől **mege erősíti**, hogy a megkereső tagállam tisztviselői „a megkeresett hatóság tisztviselőinek ellenőrzési jogkörét nem gyakorolhatják. Ugyanakkor **beléphetnek ugyanazokba a helyiségekbe, és hozzáférhetnek ugyanazokhoz a dokumentumokhoz**, mint a megkeresett hatóság tisztviselői”.

4.10.1 A jogkörök és az előjogok eme sorozata **nem bölcs és nem indokolt**; az EGSZB kéri ennek a rendelkezésnek a felülvizsgálatát és alapos átgondolását. Egy másik tagállam tisztviselőjének jelenléte az adóalany irodájában **„üzleti, ipari vagy szakmai titok vagy olyan információ felfedéséhez vezet**, amelynek felfedése sérti a közrendet”. Ez utóbbi mondat szó szerint átveszi az 56. cikk (4) bekezdésének megfogalmazását, mely meghatározza azokat az eseteket, amelyekben az **információszolgáltatás megtagadható**; ennél is inkább elfogadhatatlan, hogy egy ilyen információ egy másik tagállam tisztviselőjének **tudomására jusson** abból fakadóan, hogy jelen van az adóalany irodájában.

4.11 A **34. és a 39. cikk** egy újítással kapcsolatos: a **héacsalás és a héakikerülés elleni küzdelem közös struktúrájának** létrehozásával. Ennek a struktúrának, mely a jelentésben ⁽¹⁵⁾ „Eurofisc” néven szerepel, **gyors és többoldalú információcsere** megszervezése lenne az alapvető feladata, hasznos információk összegyűjtésével és terjesztésével az igazgatási együttműködés keretében. A különböző cikkek az új szervezet működésének különböző aspektusaira vonatkoznak. Egyébiránt még nem egyértelmű, hogy központosított vagy decentralizált struktúráról van szó.

4.11.1 Az EGSZB kedvezően fogadja egy olyan szerv létrehozását, mely összefogja és terjeszti az információkat; mégis annak működésbe lépésekor **felül kellene vizsgálni a rendelet** azon részeit, amelyeket összhangba kellene hozni a kétoldalú együttműködés jelenlegi rendszerével vagy pedig hozzá kellene igazítani ahhoz.

4.11.2 Létezik egy másik aspektusa is az Eurofisc létrehozásának, mellyel azonban nem foglalkozik sem a rendelet egyetlen pontja, sem a bevezető rész: a **szervezett bűnözés és a pénzmosság elleni küzdelem területén működő más szervezetekkel való együttműködés és a kapcsolatok fenntartása**. Sok

esetben – legalábbis a legsúlyosabbakban – a héacsalás nem elszigetelt bűncselekmény, hanem összekapcsolódik a hamisított áruk csempészésével, a kábítószer-kereskedelemmel, a fegyverkereskedelemmel, illetve a szervezett bűnözés és a terrorizmus által folytatott és ellenőrzött valamennyi tevékenységgel. Sem a szabályok, sem a tények szintjén nem létezik **strukturált együttműködés azon szervezetek között, amelyek egy ugyanazon jelenséghez vezető különböző jelenségekkel foglalkoznak**: így átfedések mutatkoznak a tevékenységekben, hiányzik a hatékonyság és gyakoriak a hatásköri összeütközések.

4.11.3 Az adóügyi hatóságok, illetve a rendőrségi bűnüldöző és antiterrorista szervek közötti együttműködéssel kapcsolatos szempontokat bővebben tárgyalja az EGSZB egy másik, a jó adóügyi kormányzásról szóló véleményében ⁽¹⁶⁾. A végsőkéig leegyszerűsítve elmondható, hogy a probléma az **adóügyi irányelvek és a pénzmosságra vonatkozó irányelvek közötti jobb koordináció** szükségességére vezethető vissza. Elfogadhatatlan, hogy létezzenek különböző szervek, melyek ugyanazon vagy hasonló célkitűzéseket követnek – például a közvetlen vagy közvetett adókért felelős hivatalok, vámhivatalok, rendőrség, titkosszolgálatok –, anélkül, hogy kapcsolatok vagy együttműködési megállapodások lennének köztük.

4.11.4 Az EGSZB tudatában van azoknak a gyakorlati és adminisztratív jellegű problémáknak, amelyeket egy ilyen megoldás magában foglal, valamint a hosszú határidőknek, amelyek a megvalósításhoz szükségesek, azonban emlékeztet arra, hogy a legnagyobb akadályt kétségtelenül a tagállamok **politikai akarata**nak hiánya jelenti. Az Európai Bizottságnak ösztönző szerepet kellene játszania, és be kellene építenie közép- és hosszú távú programjaiba a vizsgálatok elvégzéséért felelős szervek közötti igazgatási együttműködést.

4.12 A rendeletjavaslat nem említi a hatálybalépés időpontját, megelégszik annak meghatározásával, hogy a rendelet húsz nappal a Hivatalos Lapban történő közzétételét követően lép hatályba; Egyébiránt a **45. cikk** kimondja, hogy az elektronikus együttműködésen alapuló különböző eljárások 2015. január 1-jétől lesznek alkalmazandók. Ez a dátum reálisnak tűnik, amennyiben a tagállamok akarják és tudják is vállalni a kötelezettséget annak tiszteletben tartására.

4.13 Az **51. cikk** előírja, hogy minden tagállam (belső) **auditot** végez az együttműködésre vonatkozó intézkedések működéséről: kétségtelenül szükséges intézkedésről van szó, melyet talán a külső **auditok** során szerzett tapasztalatok motiváltak (lásd a 3.4. és a 4.3.1. pontot), ez utóbbikkal kapcsolatban a Bíróság határozata várható. Az EGSZB egyébiránt megkérdőjelezi, hogy **valóban hatékony-e egy olyan intézkedés, mely a tagállamokra hagyja saját maguk ellenőrzésének feladatát**.

⁽¹⁵⁾ COM(2009) 428 végleges, 2.1. pont.

⁽¹⁶⁾ A Bizottság közleménye: A jó kormányzás előmozdítása az adóügyek terén COM(2009) 201 végleges.

4.14 Változatlan marad az **56. cikk** (volt 40. cikk), mely **lehetővé teszi** a tagállamok számára, hogy **ne szolgáltatassanak információkat** és ne végezzenek vizsgálatokat, amennyiben saját jogszabályaik erre nem jogosítják fel őket, vagy amikor ipari vagy szakmai titokkal védett aspektusokról van szó. Újabb ponttal egészül ki a szöveg, mely pontosítja, hogy **ez a lehetőség nem áll**

fenn a banktitok által védett esetekben. A kérdést a banktitok eltörlése és a pénzmosás elleni szabályozás szélesebb összefüggésébe kellene helyezni; továbbra is fennáll az a kétely, hogy egy „ügynökként, illetve vagyonkezelőként fellépő személy” birtokában lévő információk a banktitok vagy a szakmai titok körébe tartoznak-e. Az EGSZB kívánatosnak tartaná e kérdés tisztázását.

Kelt Brüsszelben, 2010. február 17-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Mario SEPI
